Prin cultură la cunoașterea Învierii

Matei Agachi

Dacă analizăm Biserica din perspectivă culturală putem înțelege valorile ei ca niște acte de manifestare ale frumosului și binelui în societate. Manifestarea Bisericii în societate are rolul de a sensibiliza sentimentele oamenilor spre descoperirea frumosului transcendent. Astfel arta are în Biserică un rol important prin muzică, veșminte liturgice, obiecte de cult, coregrafia liturghiei și arhitectura lăcașurilor. Desigur și teologia Bisericii poate fi înțeleasă și ca un act cultural cuprinzând noțiuni de filozofie, etică, limbi clasice și altele, iar în această epocă cuprinzând noțiuni de psihologie, dar și din noile descoperiri ale științelor. Toate acestea au ca fundament revelația biblică, faptul că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu (Mat. 16, 16), El fiind realitatea întrupării Cuvântului, care este Dumnezeu (In. 1, 1,14).

Raportarea la perioada postului Paștelui și la Înviere prin prisma actului cultural desigur reflectă și conștientizarea aspectului necesar repetitiv al acestei sărbători. Învierea lui Hristos a avut loc o dată, dar rememorarea acesteia prin participarea noastră activă, prin schimbarea noastră în bine (post, fapte bune), ar trebui să aibă loc tot timpul, nu doar o dată în an. Bineînțeles că fiecare creștin este liber să se raporteze cum dorește la viața bisericii, dar în același timp este necesar să se raporteze corect măcar la rigorile expuse de Biserică, în cazul în care nu pune în practică nici unele din acestea.

De asemenea, ar trebui să ne raportăm la învățătura Bisericii în spiritul ei, nu în literă. Așa cum Hristos a sintetizat cele zece porunci în două, nefiind neconcordanțe între ele, tot așa putem reduce normele cunoscute ale Bisericii la cele două porunci ale Mântuitorului. Iubirea lui Dumnezeu și iubirea aproapelui. Dacă Îl iubim pe Dumnezeu din toată ființa noastră, iar pe aproapele ca și pe noi, cred că respectăm toate poruncile, chiar și normele postului, dar și ale faptelor bune. Iubirea altruistă nu mă va lăsa să îl nedreptățesc pe cel de lângă mine, nu mă va lăsa să fiu lacom sau zgârcit. Aceasta (Iubirea altruistă) mă va călăuzi spre limanul cel veșnic.

Manifestarea culturală a Bisericii are menirea menționată, de a îl aduce pe om la adevărata sa identitate, aceea de fiu al lui Dumnezeu, moștenitor al vieții veșnice, al împărăției cerești.

În ultimă instanță, postul Paștelui și Învierea ar trebui să reprezinte trecerea noastră prin pocăință spre identificarea cu Hristos, chipul Dumnezeului celui nevăzut (Col. 1, 15).

Aceste afirmații nu ne fac decât să înțelegem dimensiunea mântuirii prin prisma sensului intrinsec al tuturor manifestărilor ecleziale. Esența acestora este iubirea; nu atât de mult normele expuse prin modul de manifestare eclezial. De altfel, acesta poate să difere de la o biserică la alta în cadrul Bisericii Ortodoxe. De asemenea, modul de manifestare poate să difere și între Bisericile creștine. Dar dacă esența este aceeași, atunci poate exista comuniune în dragoste.

Cunoaștem enunțul Apostolului Ioan, „Dumnezeu este iubire" (I In. 4, 8). În virtutea acestei realități, ceea ce trebuie să manifestăm noi este iubirea. Iubirea

între semeni, iubirea aproapelui, iubirea lui Dumnezeu.

Cred că mult mai mulți oameni sunt conștienți de faptul că iubirea este cea mai importantă, dincolo de celelalte norme impuse de organizațiile ecleziale. Astfel cugetul care unește totul, nu numai în om, ci și în societate și în lume, este cel de iubire. Iar această iubire este Hristos, deoarece El spune: „cine M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl." (In. 14, 9)

Cred că îndemnul acesta este cheia care poate salva lumea de orice probleme, o poate vindeca și o poate transforma într-un pământ nou și un cer nou (Apocalipsa 21, 1).

■

Poetica Spațiului (Matei Agachi)